Aan: gemeente Echt-Susteren

Van: Driven by Values

Datum: 14 juli 2021

Betreft: memo met korte reactie op uitgevoerde onderzoek zienswijze

Algemeen:

In de zienswijze staan veel onjuiste aannames. Ook de redeneerlijn doet de werkelijkheid geen recht aan. Hieronder een korte opsomming van enkele relevante punten en onjuistheden wat betreft het uitgevoerde onderzoek door reclamant.

Zienswijze: daken vormen goed alternatief voor de beoogde zonneweiden.

Relevante uitgangspunten:

- De Nederlandse politiek een doel heeft vastgesteld: in 2030 stoten we 49% minder broeikasgassen uit dan in 1990. In het Klimaatakkoord zijn maatregelen opgenomen gericht op het behalen van dit doel. Ten aanzien van duurzame elektriciteit is aan alle gemeenten, in regionale verbanden middels zogenaamde Regionale Energie Strategieën, gevraagd om de lokale mogelijkheden voor grootschalige opwek te onderzoeken, naast het opwekken van elektriciteit op woningen en kleine daken. De nationale opgave is om uiterlijk in 2030 35 TWh duurzame elektriciteit grootschalig op te wekken op land, naast wind op zee en ZonPV-systemen op woningen en kleine daken. In de afspraken in het Klimaatakkoord is al rekening gehouden met een autonome groei tot 2030 van 7 TWh door het kleinschalig opwekken van duurzame elektriciteit met zonnepanelen op woningen en kleine daken. Met kleinschalig opwekken worden systemen tot 15kWp bedoeld. Dat komt overeen met circa 50 PV-panelen en een netto benodigde geschikte dakoppervlakte van 80-100 m2, afhankelijk van de oppervlakte van de panelen. De bruto benodigde dakoppervlakte is echter veel groter. Deze 7 TWh komt dus bovenop de ambitie van de Nederlandse regering om in 2030 35 TWh duurzame elektriciteit grootschalig op te wekken. Het voorliggende initiatief draagt bij aan de nationale doelen van 35 TWh per jaar opwek van elektriciteit op land in 2030, ondersteunt de Regionale Energie Strategie en volgt uit de lokale energievisie en het beleid voor grootschalige duurzame opwek van elektriciteit;
- Woningeigenaren die zonnepanelen op hun dak leggen, de door hen zelf opgewekte elektriciteit naar alle waarschijnlijkheid grotendeels zelf gebruiken of op momenten dat er geen vraag is terug leveren aan het elektriciteitsnet. Doordat ook bedrijven elektriciteit verbruiken, productieprocessen deels geëlektrificeerd worden, de warmtevoorziening in de toekomst deels elektrisch zal plaatsvinden, evenals mobiliteit, zal de elektriciteitsvraag in de gemeente naar alle verwachtingen flink toenemen de komende decennia. Dit betekent kortom dat de toekomstige elektriciteitsvraag van huishoudens, organisaties en bedrijven in veel situaties niet op het eigen dak kan worden opgewekt. Ter illustratie: de totale elektriciteitsvraag van de gemeente Echt-Susteren bedraagt slechts 13,5% van de totale energiebehoefte in de gemeente (bron: klimaatmonitor 2019) en zal in de toekomst door de ontwikkelingen op het gebied van vervoer, verwarmen woningen en verduurzamen bedrijven dus alleen maar groter worden;
- Huis- en gebouweigenaren niet verplicht zijn om zonnepanelen op hun dak te leggen. De gemeente kan het plaatsen van zonnepanelen momenteel niet afdwingen. De meeste eigenaren die overgaan op de aanschaf van zonnepanelen doen dit uit financiële overwegingen.
- Bij de realisatie van grootschalige ZonPV systemen op grote daken in de praktijk heel wat komt kijken, met dito impact op voorbereidingstijd en -kosten nog voordat zeker is op het systeem daadwerkelijk gerealiseerd kan worden.

Reactie op de berekening:

In de zienswijze is een berekening gemaakt voor wat betreft het potentieel beschikbaar aantal vierkante meter dakoppervlak. De berekening wordt om de volgende redenen in twijfel getrokken:

- Allereerst is in de berekening geen onderscheid gemaakt in de kleinschalige opwekking en de grootschalige opwekking. Kleinschalige opwekking mag alleen meegerekend worden in de nationale doelen vanaf het moment dat meer dan 7 TWh aan kleinschalige opwekking is gerealiseerd. Anders is er sprake van een dubbeling. Er wordt niet onderbouwd hoe hier mee wordt omgegaan;
- Ten tweede wordt de informatiebron van de berekening in twijfel getrokken. Gesteld wordt dat er 8.626 geschikte koopwoningdaken met geschikte daken in de gemeente aanwezig zijn. Dit aantal is gebaseerd op gegevens afkomstig van zonneplan: https://www.zonneplan.nl/Echt-Susteren?c=100670&gclid=EAIaIQobChMI6rel6pfW8QIVWQWiAx0LFw4rEAAYAiAAEgK6vfD_BwE
  Het getal lijkt tot stand te zijn gekomen door het door Zonneplan genoemd aantal daken met zonnepanelen af te trekken van het totaal aantal koopwoningen. Zonneplan en de reclamant trekken hieruit de niet plausibele conclusie dat 84% van de koopwoningen geschikt zou zijn voor zonnepanelen. Echt-Susteren telt 10.242 koopwoningen (bron: CBS 2019), waarvan volgens de gegevens van CBS in 2019 18,5% bedekt was met zonnepanelen. Zonneplan is een commercieel bedrijf. Op de website wordt niet verwezen naar een bron. De opgevoerde informatie kan daarom niet worden beschouwd als objectief, plausibel en onafhankelijk;
- Ten derde stelt reclamant dat de gemiddelde oppervlakte van een woning 143m2 is en dat 50 m2 per woning geschikt is voor zonnepanelen. Het is onduidelijk in de berekening waar reclamant dit op baseert. Het lijkt er op dat reclamant hierbij uit is gegaan van de oppervlakte van de gemiddelde hoofdbebouwing van een woning. Deze oppervlakte staat echter niet gelijk aan de netto beschikbare dakoppervlakte;
- Ten vierde wordt in de berekening er zonder meer van uitgegaan dat per woning 50 m2 dak vol gelegd kan worden met zonnepanelen. Er wordt echter geen rekening gehouden met de vraag of het dak groot genoeg is of de constructie van de daken hier wel geschikt voor is en of dat er geen obstakels aanwezig zijn. Te denken valt aan schoorstenen, dakramen, dakkapellen. Kortom, een bruto oppervlakte is niet gelijk aan een netto oppervlakte. Alle daken worden over één kam geschoren en dat is geen juiste weergave van de praktijk.
- Bovenstaande geldt volgens dezelfde logica/redenering voor de genoemde grote daken.

Tot slot:

Het door reclamant genoemde initiatief om een plan op te zetten voor woningeigenaren zal mogelijk een positieve bijdrage leveren aan lokale duurzame opwek van elektriciteit, maar niet als alternatief op de beoogde zonneweiden. Het aandeel duurzame energie in Echt-Susteren bedraagt momenteel 6,5% (2019). De nationale doelstelling in 2020 is 14% van de energievraag en in 2023 16%. Echt-Susteren heeft dus nog een flinke weg te gaan.